

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2001 M. SPALIO 18 D. NUTARIMO
NR. 1246 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS HIPOTEKOS REGISTRO NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2007 m. spalio 10 d. Nr. 1079

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Lietuvos Respublikos hipotekos registro nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. spalio 18 d. nutarimu Nr. 1246 „Dėl Lietuvos Respublikos hipotekos registro nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [90-3173](#)), ir išdėstyti juos nauja redakcija (pridedama).

MINISTRAS PIRMININKAS

GEDIMINAS KIRKILAS

TEISINGUMO MINISTRAS

PETRAS BAGUŠKA

Patvirtinta
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2001 m. spalio 18 d. nutarimu Nr. 1246
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2007 m. spalio 10 d. nutarimo Nr. 1079
redakcija)

LIETUVOS RESPUBLIKOS HIPOTEKOS REGISTRO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos hipotekos registro nuostatai (toliau vadinama – šie Nuostatai) reguliuoja Lietuvos Respublikos hipotekos registro (toliau vadinama – registras) paskirtį, jo objektus, registro tvarkymo įstaigas, jų teises ir pareigas, funkcijas, registro duomenų tvarkymą, sąveiką su kitais registrais, registro duomenų saugą, teikimą ir perdavimą užsienio valstybėms, registro finansavimą, reorganizavimą ir likvidavimą.

2. Registro paskirtis – registruoti šių Nuostatų 3 punkte nurodytus registro objektus, rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti ir teikti fiziniams ir juridiniams asmenims registro duomenis ir dokumentus, atlikti kitus registro duomenų tvarkymo veiksmus.

3. Registro objektai yra Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (Žin., 2000, Nr. [74-2262](#)) 4.171 straipsnyje nurodytų daiktų įkeitimo sandoriai (hipoteka), taip pat Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.209 straipsnio 2 dalyje nurodyti įkeitimo sandoriai.

4. Asmens duomenys tvarkomi siekiant rinkti, kaupti, apdoroti, sisteminti, saugoti ir teikti išsamią ir teisingą informaciją apie registro objektus.

Registro duomenys kaupiami vienoje registro duomenų bazėje.

5. Registro duomenų teikėjai – asmenys, šių Nuostatų nustatyta tvarka pateikę prašymus įregistruoti, išregistruoti sutartinės ir priverstinės hipotekos, sutartinio ir priverstinio įkeitimo sandorius, jų pakeitimus.

Šiuose Nuostatuose vartojamas terminas „hipoteka“ apima abi hipotekos rūšis; terminas „įkeitimas“ apima abi įkeitimo rūšis, išskyrus tuos atvejus, kai šiuose Nuostatuose nurodoma konkreti hipotekos arba įkeitimo rūšis.

6. Pagrindinės šiuose Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos valstybės registrų įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose vartojamas sąvokas.

7. Registras tvarkomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodeksu (Žin., 2002, Nr. [36-1340](#)), Lietuvos Respublikos hipotekos registro steigimo įstatymu (Žin., 1996, Nr. [100-2266](#); 1997, Nr. 63-1469), Lietuvos Respublikos teismų įstatymu (Žin., 1994, Nr. [46-851](#); 2002, Nr. [17-649](#)), Lietuvos Respublikos valstybės registrų įstatymu (Žin., 1996, Nr. [86-2043](#); 2004, Nr. 124-4488), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu (Žin., 1996, Nr. [63-1479](#); 2003, Nr. [15-597](#)), šiais Nuostatais ir kitais teisės aktais, reguliuojančiais valstybės registrų veiklą.

II. REGISTRO TVARKYMO ĮSTAIGOS

8. Vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga yra Teisingumo ministerija (toliau vadinama – vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga).

Registro tvarkymo įstaigos – hipotekos skyriai prie apylinkių teismų (toliau vadinama – hipotekos skyriai) ir Centrinė hipotekos įstaiga.

9. Vadovaujančiosios registro tvarkymo įstaigos pareigos ir teisės:

9.1. Vadovaujančiosios registro tvarkymo įstaigos pareigos:

9.1.1. koordinuoti registro tvarkymo įstaigų veiklą, metodiškai joms vadovauti ir teisės aktų nustatyta tvarka atlikti šios veiklos priežiūrą;

9.1.2. nustatyti registro duomenų saugos reikalavimus ir priemones, atlikti jų laikymosi priežiūrą;

9.1.3. tvirtinti hipotekos, įkeitimo lakštų formas;

9.1.4. tvirtinti dokumentų, pateikiamų registruoti registre, pildymo instrukciją, registro išduodamų pažymėjimų formas;

9.1.5. planuoti metinį ir perspektyvinį registro biudžetą ir kontroliuoti, kaip jis vykdomas;

9.1.6. teikti informaciją apie registro veiklą;

9.1.7. kontroliuoti hipotekos skyrių ūkinę ir finansinę veiklą;

9.1.8. organizuoti ir koordinuoti hipotekos skyrių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, mokymą, rengti mokymo ir kvalifikacijos kėlimo programas, kitus su kvalifikacijos tobulinimu susijusius metodinius dokumentus;

9.1.9. užtikrinti, kad registras būtų tvarkomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės registrų įstatymu, šiais Nuostatais ir kitais teisės aktais.

9.2. Vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga turi teisę:

9.2.1. rengti ir priimti teisės aktus, susijusius su registro tvarkymu ir registro duomenų sauga;

9.2.2. organizuoti ir koordinuoti lėšų paskirstymą registro kompiuterinei, programinei, komunikacinei, biuro įrangai įsigyti, nustatyti šios įrangos priežiūros reikalavimus, spręsti registro modernizavimo ir plėtojimo klausimus;

9.2.3. atlikti kitas šiuose Nuostatuose, Lietuvos Respublikos valstybės registrų įstatyme ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme numatytas funkcijas ir veiksmus.

10. Vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga yra asmens duomenų valdytoja; registro tvarkymo įstaigos yra asmens duomenų tvarkytojos.

11. Hipotekos skyriai atlieka šias funkcijas:

11.1. registruoja prašymus įregistruoti hipoteką ar įkeitimą, atsisako priimti prašymą įregistruoti hipoteką ar įkeitimą;

11.2. įrašo duomenis į registrą ir įregistruoja hipoteką, įkeitimą registre;

11.3. šių Nuostatų nustatyta tvarka registruoja registro duomenų pakeitimus, išregistruoja hipoteką, įkeitimą, daro šių Nuostatų 70 punkte nustatytas žymas registre;

11.4. šių Nuostatų nustatytais atvejais taiso registravimo klaidas ir raštu praneša apie tai suinteresuotiems asmenims;

11.5. užtikrina jų tvarkomų registro duomenų saugą;

11.6. Lietuvos Respublikos teisės aktų ir šių Nuostatų nustatyta tvarka teikia registro duomenis fiziniams ir juridiniams asmenims;

11.7. tvarko registrui pateiktų registruoti dokumentų (kopijų) archyvą, užtikrina jo saugą;

11.8. atlieka kitas šiuose Nuostatuose, Lietuvos Respublikos valstybės registrų įstatyme ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme nustatytas funkcijas.

12. Centrinė hipotekos įstaiga atlieka šias funkcijas:

12.1. tvarko registro duomenų bazę, kaupia hipotekos skyrių įregistruotus registro duomenis, juos atnaušina ir saugo;

12.2. užtikrina registro duomenų saugą ir duomenų perdavimo tinklų saugumą, teikia vadovaujančiajai registro tvarkymo įstaigai pasiūlymus dėl registro duomenų saugos tobulinimo;

12.3. aptarnauja registro kompiuterinę ir programinę įrangą, atlieka registro duomenų bazės techninę priežiūrą;

12.4. nustato ryšius su susijusiais registrais, perduoda registro duomenis susijusiems registrams, priima susijusių registrų duomenis;

12.5. teikia registro duomenis duomenų gavėjams, pasirašo duomenų teikimo (keitimosi) sutartis, administruoja registro duomenų platinimo sistemą;

12.6. teikia hipotekos skyriams metodinę ir informacinę pagalbą registro tvarkymo klausimais, organizuoja registrą tvarkančių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo

sutartis, mokymą, apibendrina registro duomenų registravimo, keitimo, išregistravimo ir kitų su šiais duomenimis atliekamų veiksmų praktiką, teikia bendrą praktiką formuojančias rekomendacijas;

12.7. organizuoja Centrinės hipotekos įstaigos, hipotekos skyrių valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, kvalifikacijos kėlimą;

12.8. teikia metodinę ir informacinę pagalbą registro duomenų teikėjams ir gavėjams;

12.9. teikia registro statistinius duomenis;

12.10. tvarko registro duomenų bazės archyvą;

12.11. atlieka kitas šiuose Nuostatuose, Lietuvos Respublikos valstybės registrų įstatyme ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme numatytas funkcijas ir veiksmus.

13. Registro tvarkymo įstaigos, atlikdamos joms priskirtas funkcijas, turi užtikrinti, kad:

13.1. registras veiktų nepertraukiamai;

13.2. registro duomenys atitiktų registro tvarkymo įstaigoms pateiktuose dokumentuose nurodytus duomenis;

13.3. duomenų patikrai būtų naudojami nuolat atnaujinami susijusių registrų duomenys;

13.4. klaidingi, netikslūs, neišsamūs registro duomenys arba registro duomenų pasikeitimai būtų nedelsiant ištaisyti, atnaujinti arba papildyti šių Nuostatų nustatyta tvarka;

13.5. registro duomenų gavėjai, kuriems perduoti klaidingi, netikslūs, neišsamūs registro duomenys, būtų informuoti apie ištaisytus netikslumus;

13.6. registras būtų tvarkomas vadovaujantis šiais Nuostatais ir kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais.

14. Registro tvarkymo įstaigos, atlikdamos joms priskirtas funkcijas, turi teisę:

14.1. reikalauti iš registro duomenų teikėjų, kad registro duomenys, jų pakeitimai ir dokumentai būtų tinkamai surašyti, laiku pateikti ir atitiktų susijusių registrų duomenis;

14.2. nustatyti registro darbo organizavimo principus ir tvarką;

14.3. atlikti kitus šiuose Nuostatuose nustatytus veiksmus.

III. REGISTRO DUOMENYS

15. Registre įrašomi šie duomenys apie sutartines hipotekas:

15.1. prašymo įregistruoti sutartinę hipoteką registravimo hipotekos skyriuje gautų prašymų registre data ir laikas, prašymo registracijos numeris, sutartinės hipotekos įregistravimo registre data ir identifikavimo kodas;

15.2. sandorio sudarymo data ir vieta;

15.3. skolininkas (fizinio asmens kodas, vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, identifikavimo kodas);

15.4. įkeičiamo daikto savininkas (fizinio asmens kodas, vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, identifikavimo kodas);

15.5. kreditorius (fizinio asmens kodas, vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, identifikavimo kodas);

15.6. įkeičiamas daiktas (jo rūšis, buvimo vieta, identifikavimo kodas, kiti daiktą identifikuojantys duomenys);

15.7. bendras įkeičiamų daiktų įkainojimas;

15.8. sutartine hipoteka užtikrinta prievolė;

15.9. sutartine hipoteka užtikrintos prievolės konkretus arba maksimalus dydis, taip pat skolos dydžio fiksavimo data, jeigu sudarant maksimaliosios hipotekos sutartį dėl jos buvo susitarta;

15.10. prievolės įvykdymo terminas;

15.11. palūkanos;

15.12. sąlygos ir reikalavimai:

15.12.1. paskolos naudojimo sritis, – jeigu registruojama maksimalioji hipoteka;

15.12.2. jeigu prievolė bus vykdoma pagal kreditoriaus reikalavimą, – momentas, nuo kurio kreditorius gali jį pateikti;

15.12.3. sąlyga, nuo kurios įvykdymo momento hipoteka įsigalios, arba sąlyga, iki kurios įvykdymo momento hipoteka galios, – jeigu registruojama sąlyginė hipoteka;

15.12.4. draudimas perleisti sutartinės hipotekos reikalavimą, – jeigu šalys dėl to susitarė;

15.12.5. daiktų pardavimo varžytynėse eilė, – jeigu registruojama bendroji hipoteka;

15.13. asmuo, pateikęs prašymą įregistruoti sutartinę hipoteką (fizinio asmens kodas, vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, identifikavimo kodas).

16. Registre įrašomi šie duomenys apie sutartinius įkeitimus:

16.1. prašymo įregistruoti sutartinį įkeitimą registravimo hipotekos skyriuje gautų prašymų registre data ir laikas, prašymo registracijos numeris, sutartinio įkeitimo įregistravimo registre data ir įkeitimo identifikavimo kodas;

16.2. įkeitimo sandorio sudarymo vieta ir data;

16.3. skolininkas (fizinio asmens kodas, vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, identifikavimo kodas);

16.4. įkaito davėjas (fizinio asmens kodas, vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, identifikavimo kodas);

16.5. kreditorius (fizinio asmens kodas, vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, identifikavimo kodas);

16.6. asmuo, kuriam perduotas įkeitimo objektas (fizinio asmens kodas, vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, identifikavimo kodas);

16.7. įkeitimo objekto aprašymas, kad objektą būtų galima identifikuoti. Jeigu numatomos specialios daikto žymos, – jų aprašymas;

16.8. bendras įkeitimo objektų įkainojimas;

16.9. sutartiniu įkeitimu užtikrinta prievolė, jos konkretus arba maksimalus dydis, taip pat skolos dydžio fiksavimo data, jeigu sudarant maksimaliojo įkeitimo sutartį dėl jos buvo susitarta;

16.10. palūkanų dydis;

16.11. prievolės įvykdymo terminas;

16.12. sąlygos ir reikalavimai:

16.12.1. susitarimas dėl leidimo perleisti įkeitimo objektą;

16.12.2. susitarimas dėl draudimo pakartotinai įkeisti įkeitimo objektą;

16.12.3. jeigu prievolė bus vykdoma pagal kreditoriaus reikalavimą, – momentas, nuo kurio kreditorius gali jį pateikti;

16.12.4. sąlyga, kuriai esant kreditoriaus reikalavimas galioja arba kurią įvykdžius kreditoriaus reikalavimas pradės galioti, – jeigu registruojamas sąlyginis įkeitimas;

16.12.5. draudimas perleisti reikalavimo teisę, atsiradusią iš įkeitimo, – jeigu šalys dėl to susitarė;

16.13. išieškojimo iš įkeitimo objektų tvarka (bendrojo įkeitimo atveju);

16.14. asmuo, pateikęs prašymą įregistruoti sutartinį įkeitimą (fizinio asmens kodas, vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, identifikavimo kodas).

17. Jeigu daiktas (turtinė teisė) įkeičiamas ir sutartinė hipoteka ar sutartinis įkeitimas įregistruojamas vienašaliu įkeičiamo objekto savininko, kuriam išduodamas pareikštinis sutartinės hipotekos ar sutartinio įkeitimo lakštas, prašymu, registre kreditorius nenurodomas.

18. Registre įrašomi šie duomenys apie priverstines hipotekas:

18.1. prašymo įregistruoti priverstinę hipoteką registravimo hipotekos skyriuje gautų prašymų registre data ir laikas, prašymo registracijos numeris, priverstinės hipotekos įregistravimo registre data ir identifikavimo kodas;

18.2. skolininkas (fizinio asmens vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, identifikavimo kodas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, identifikavimo kodas);

18.3. kreditorius (fizinio asmens vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, identifikavimo kodas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, identifikavimo kodas);

18.4. įkeičiamas daiktas (jo rūšis, buvimo vieta, identifikavimo kodas, kiti daiktą identifikuojantys duomenys);

18.5. bendras įkeičiamų daiktų įkainojimas;

18.6. priverstine hipoteka užtikrinti reikalavimai;

18.7. reikalavimo suma;

18.8. priverstinės hipotekos terminas;

18.9. delspinigiai;

18.10. priverstinės hipotekos nustatymo pagrindas;

18.11. terminas, nuo kurio kreditorius gali reikalauti vykdyti įsipareigojimą, – jeigu įsipareigojimas bus vykdomas pagal reikalavimą;

18.12. asmuo, pateikęs prašymą įregistruoti priverstinę hipoteką (fizinio asmens kodas, vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, identifikavimo kodas).

19. Registre įrašomi šie duomenys apie priverstinius įkeitimus:

19.1. prašymo įregistruoti priverstinį įkeitimą registravimo hipotekos skyriuje gautų prašymų registre data ir laikas, prašymo registracijos numeris, priverstinio įkeitimo įregistravimo registre data ir įkeitimo identifikavimo kodas;

19.2. skolininkas (fizinio asmens kodas, vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, identifikavimo kodas);

19.3. kreditorius (fizinio asmens kodas, vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, identifikavimo kodas);

19.4. asmuo, kuriam perduotas įkeitimo objektas (fizinio asmens kodas, vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, identifikavimo kodas);

19.5. įkeitimo objekto aprašymas, kad objektą galima būtų identifikuoti. Jeigu numatomos specialios daikto žymos, – jų aprašymas;

19.6. bendras įkeitimo objektų įkainojimas;

19.7. priverstiniu įkeitimu užtikrinti reikalavimai;

19.8. delspinigiai;

19.9. reikalavimo suma;

19.10. priverstinio įkeitimo terminas;

19.11. priverstinio įkeitimo nustatymo pagrindas;

19.12. jeigu prievolė bus vykdoma pagal kreditoriaus reikalavimą, – momentas, nuo kurio kreditorius gali jį pateikti;

19.13. asmuo, pateikęs prašymą įregistruoti priverstinį įkeitimą (fizinio asmens kodas, vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, identifikavimo kodas).

20. Įregistruotai registre hipotekai, įkeitimui, padarytai registre žymai apie įkeisto daikto areštą, žymai apie teisės tvarkyti banko sąskaitą ar turtinės teisės perdavimą suteikiamas identifikavimo kodas. Identifikavimo kodą sudaro 14 ženklų. Pirmasis ir antrasis ženklai nurodo hipotekos skyriaus numerį, trečiasis ženklas – dokumento rūšį (1 – sutartinė hipoteka, 2 – sutartinis įkeitimas, 3 – žyma apie įkeisto daikto areštą, 4 – žyma apie teisės tvarkyti banko sąskaitą ar turtinės teisės perdavimą, 5 – priverstinė hipoteka, 6 – priverstinis įkeitimas), ketvirtasis, penktasis, šeštasis ir septintasis – prašymo įregistruoti hipoteką ar įkeitimą įregistravimo registre ar hipotekos teisėjo nutarties priėmimo metus, kiti ženklai – hipotekos, įkeitimo ar žymos eilės numerį registre.

21. Registre įrašant duomenis apie skolininkus, įkeitimo objektų savininkus, kreditorius, asmenis, kuriems perduotas įkeitimo objektas, įkeičiamus daiktus, kurie registruojami atitinkamuose registruose, vartojamas atitinkamų registrų suteiktas identifikavimo kodas.

IV. REGISTRO OBJEKTŲ REGISTRAVIMAS

22. Hipotekas ir įkeitimus registruoja hipotekos teisėjas arba kiti hipotekos skyrių valstybės tarnautojai ar darbuotojai. Hipotekos skyrių valstybės tarnautojų ir darbuotojų pareigas ir teises tvarkant registrą nustato Registro objektų registravimo taisyklės, kurias tvirtina vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga, ir valstybės tarnautojų bei darbuotojų pareigybių aprašymai.

Registro duomenų teikėjai atsako už registruoti teikiamų duomenų tikslumą ir teisingumą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka, o gavę informaciją apie tai, kad jų pateikti duomenys yra klaidingi ar neišsamūs, juos ištaiso ir pateikia ištaisytus duomenis registro tvarkymo įstaigai.

HIPOTEKOS REGISTRAVIMAS

23. Prašymą įregistruoti sutartinę hipoteką pateikia įkeičiamo daikto savininkas arba kreditorius, kuriam įkeičiamas daiktas, ar Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka jų įgalioti asmenys. Prašymą įregistruoti priverstinę hipoteką pateikia Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.175–4.178 straipsniuose, nustatančiuose galimybę steigti priverstinę hipoteką, nurodyti asmenys. Prašymas hipotekos skyriui gali būti pateikiamas asmeniškai arba paštu.

24. Prašymas įregistruoti hipoteką pateikiamas nekilnojamojo daikto buvimo vietos hipotekos skyriui.

25. Asmuo, pageidaujantis įregistruoti sutartinę hipoteką, hipotekos skyriui turi pateikti:

25.1. notaro patvirtintus sutartinės hipotekos lakšto originalą ir jo kopiją;

25.2. dokumentą, patvirtinantį, kad sumokėtas nustatyto dydžio atlyginimas (raštinės rinkliava) už sutartinės hipotekos įregistravimą;

25.3. jeigu prašymą įregistruoti sutartinę hipoteką pateikia įkeičiamo daikto savininko ar kreditoriaus įgaliotas asmuo, – Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka patvirtintą įgaliojimą;

25.4. notaro patvirtintas šių dokumentų kopijas:

25.4.1. turto registravimo įstaigos išduoto dokumento, patvirtinančio įkeičiamo daikto savininko nuosavybės (patikėjimo) teisę į įkeičiamą daiktą;

25.4.2. dokumento, patvirtinančio, kad įkeičiamas daiktas apdraustas. Įkeičiant žemę, šio dokumento pateikti nereikia;

25.4.3. jeigu daikto savininkas ir (ar) kreditorius yra juridinis asmuo, – dokumento, patvirtinančio asmens, pasirašiusio įkeitimo sandorį (hipotekos lakštą), teisę sudaryti turto įkeitimo sandorį;

25.4.4. jeigu sutartinės hipotekos sandorį sudarė skolininko (įkeičiamo daikto savininko) ar kreditoriaus įgaliotas asmuo, – Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka patvirtinto įgaliojimo;

25.4.5. jeigu įkeičiamas šeimos turtas ir sutuoktiniai turi nepilnamečių vaikų, – teismo leidimo;

25.5. kitų dokumentų, patvirtinančių sutartinės hipotekos lakšte nurodytus duomenis.

26. Asmuo, pageidaujantis įregistruoti priverstinę hipoteką, hipotekos skyriui turi pateikti:

26.1. priverstinės hipotekos lakšto originalą ir jo kopiją;

26.2. dokumentą, patvirtinantį, kad sumokėtas nustatyto dydžio atlyginimas (raštinės rinkliava) už priverstinės hipotekos įregistravimą;

26.3. jeigu priverstinė hipoteka steigiamą teismo sprendimu, – teismo sprendimą steigti priverstinę hipoteką;

26.4. jeigu kreditorius yra juridinis asmuo, – dokumentą, patvirtinantį asmens, pasirašiusio priverstinės hipotekos lakštą, teisę jį pasirašyti;

26.5. jeigu priverstinės hipotekos lakštą pasirašė kreditoriaus įgaliotas asmuo, – Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka patvirtintą įgaliojimą;

26.6. atitinkamo turto registro dokumentą, patvirtinantį skolininko teises į įkeitimu suvaržomus daiktus;

26.7. dokumentą, patvirtinantį, kad įkeičiamas turtas (išskyrus žemę) apdraustas;

26.8. kitus dokumentus, patvirtinančius priverstinės hipotekos lakšte nurodytus duomenis.

27. Jeigu to paties įsipareigojimo įvykdymui užtikrinti įkeičiamas nekilnojamasis daiktas ir kilnojamasis daiktas (turtinė teisė), apie kitus to paties įsipareigojimo įvykdymui užtikrinti sudarytus hipotekos (įkeitimo) sandorius įrašoma abiejuose lakštuose (hipotekos ir įkeitimo) ir šie lakštai pateikiami registruoti kartu tam pačiam hipotekos skyriui pagal nekilnojamojo daikto buvimo vietą.

28. Hipotekos skyriui visi dokumentai turi būti pateikti lietuvių kalba. Jeigu sandoris sudarytas ar kiti dokumentai surašyti ne lietuvių kalba, turi būti pridėtas jų vertimas. Vertimas turi būti patvirtintas jį atlikusio vertėjo parašu, kuris tvirtinamas notaro. Hipotekos lakštas verčiamas naudojant hipotekos lakšto formą. Šiuo atveju registruojamas išversto į lietuvių kalbą hipotekos lakšto originalas. Surašyto ne lietuvių kalba hipotekos lakšto originalas registro duomenų teikėjui negražinamas, o saugomas hipotekos skyriuje.

29. Hipotekos skyrius atsisako priimti prašymą įregistruoti hipoteką ir grąžina jį kartu su pridėtais dokumentais šiais atvejais:

29.1. kai prašymas įregistruoti nekilnojamojo daikto hipoteką pateiktas hipotekos skyriui ne pagal daikto buvimo vietą;

29.2. kai prašyme nenurodyti skolininkas ir įkeičiamo daikto savininkas bei juos identifikuojantys duomenys.

30. Grąžinus prašymą įregistruoti hipoteką šių Nuostatų 29 punkte nurodytais atvejais, laikoma, kad prašymas nebuvo paduotas.

31. Hipotekos skyrius, gavęs prašymą įregistruoti hipoteką (hipotekos lakštą) ir pridėdamas dokumentus, deda ant hipotekos lakšto spaudą, nurodydamas jo gavimo datą (metus, mėnesį, dieną) ir laiką (valandą, minutes), užrašo prašymo registracijos numerį pagal hipotekos skyriuje tvarkomą gautų prašymų registrą, išskyrus tuos atvejus, kai prašymas įregistruoti hipoteką grąžinamas registro duomenų teikėjui šių Nuostatų 29 punkte nurodytais atvejais.

32. Prašymas įregistruoti hipoteką (hipotekos lakštas), gautas paštu iki 12 valandos, registruojamas jo gavimo paštu dienos data 9 valandos laiku, o prašymas įregistruoti hipoteką (hipotekos lakštas), gautas paštu po 12 valandos, registruojamas kitos darbo dienos data 9 valandos laiku.

33. Registro duomenų teikėjo pageidavimu jam išduodama pažyma, patvirtinanti prašymo įregistravimo hipotekos skyriuje datą ir laiką.

34. Įregistravus prašymą įregistruoti hipoteką, prašyme nurodyti duomenys įrašomi į registrą.

35. Prašymas įregistruoti sutartinę hipoteką ir prašymas įregistruoti priverstinę hipoteką, įsteigtą teismo sprendimu, turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po jo gavimo. Kitais atvejais prašymas įregistruoti priverstinę hipoteką turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po jo gavimo, o jeigu prašymui išnagrinėti būtina pateikti papildomų dokumentų ar padaryti pakeitimus hipotekos lakšte, – per 5 darbo dienas po dokumentų pateikimo ar pakeitimų lakšte padarymo.

36. Įregistravus prašymą įregistruoti hipoteką, hipotekos skyrius perduoda prašymą ir prie jo pridėtus priedus hipotekos teisėjui.

37. Hipotekos teisėjas patikrina, ar prašymas (hipotekos lakštas) atitinka nustatytus reikalavimus ir prie jo pridėti visi reikiami priedai, taip pat ar:

37.1. yra nurodyti įkeičiamo daikto savininkas, skolininkas, kreditorius, ar jie tinkamai identifikuoti, ar sandorį sudaręs asmuo turėjo teisę šį sandorį sudaryti;

37.2. yra nurodytas priverstinės hipotekos lakštą surašęs asmuo, ar jis tinkamai identifikotas, ar turėjo teisę surašyti priverstinės hipotekos lakštą;

37.3. daiktas gali būti įkeistas, ar jis tinkamai identifikotas;

37.4. yra pagrindas steigti priverstinę hipoteką;

37.5. priverstinės hipotekos objektu parinktas tinkamas daiktas (Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.171 straipsnio 11 dalis);

37.6. įkeitimo sandoris ir jo sąlygos atitinka kitus Lietuvos Respublikos įstatymų reikalavimus.

38. Jeigu prašymas įregistruoti hipoteką neatitinka šių Nuostatų 37 punkto reikalavimų, hipotekos teisėjas rašytine motyvuota nutartimi paskiria terminą trūkumams pašalinti arba atmeta prašymą įregistruoti hipoteką.

39. Hipotekos lakštas su prašymo įregistruoti hipoteką atmetimo žyma ir pridėti dokumentai gražinami registro duomenų teikėjui. Registre įrašyti duomenys pašalinami iš registro pasibaigus hipotekos teisėjo nutarties apskundimo atskiruoju skundu terminui, o jeigu ši nutartis buvo apskūsta, – įsiteisėjus teismo nutarčiai, kuria nustatyta, kad prašymas įregistruoti hipoteką atmetas pagrįstai.

40. Jeigu hipotekos teisėjo nutartis dėl prašymo įregistruoti hipoteką atmetimo buvo panaikinta apeliacine ar kasacine tvarka ir priimta teismo nutartis, įpareigojanti hipotekos skyrių įregistruoti hipoteką, hipoteka turi būti įregistruota registre ne vėliau kaip kitą darbo dieną po įsiteisėjusios teismo nutarties gavimo dienos.

41. Jeigu prašymas įregistruoti hipoteką atitinka šių Nuostatų 37 punkto reikalavimus, hipotekos teisėjas ar kitas hipotekos skyriaus valstybės tarnautojas ar darbuotojas įregistruoja hipoteką registre (patvirtina registre įrašytus duomenis).

42. Hipotekos įregistravimo momentu laikomas į registrą įrašytų duomenų patvirtinimas ir identifikavimo kodo suteikimas.

43. Hipoteka įsigalioja nuo jos įregistravimo registre momento, kai viešame registre įrašomi atitinkami įrašai.

44. Įregistravus hipoteką, ant hipotekos lakšto originalo dedamas hipotekos įregistravimą patvirtinantis spaudas, hipotekos lakšto originalą pasirašo hipoteką įregistravęs hipotekos teisėjas arba hipotekos skyriaus valstybės tarnautojas ar darbuotojas ir patvirtina hipotekos skyriaus antspaudu. Hipotekos įregistravimo spaudo formą nustato vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga.

45. Hipoteką įregistravęs hipotekos teisėjas arba hipotekos skyriaus valstybės tarnautojas ar darbuotojas iš registro duomenų bazės išspausdina, pasirašo ir patvirtina hipotekos skyriaus antspaudu pažymėjimą apie hipotekos įregistravimą. Pažymėjime nurodomi šių Nuostatų 15 punkte (sutartinės hipotekos atveju) arba 18 punkte (priverstinės hipotekos atveju) nurodyti duomenys. Pažymėjimo formą tvirtina vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga.

46. Hipotekos lakšto originalas ir pažymėjimas apie hipotekos įregistravimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas išsiunčiami paštu hipotekos kreditoriui, o tais atvejais, kai įregistruotas pareikštinis hipotekos lakštas, – įkeisto daikto savininkui. Pareikškėjo pageidavimu hipotekos lakštas gali būti atiduotas hipotekos kreditoriui ar įkeisto daikto savininkui asmeniškai.

Pažymėjimo apie hipotekos įregistravimą duomenys hipotekos kreditoriui gali būti perduodami elektroniniu būdu.

Pažymėjimas apie priverstinės hipotekos įregistravimą ne vėliau kaip per 3 darbo dienas taip pat išsiunčiamas paštu skolininkui.

Jeigu hipotekos sandoryje dalyvauja keli kreditoriai arba pareikštiniu sutartinės hipotekos lakštu įforminamas daikto, kuris priklauso nuosavybės teise keliems asmenims, įkeitimas, lakštas išsiunčiamas tam kreditoriui (daikto bendraturčiui), kuris lakšte įrašytas lakšto turėtoju.

47. Hipotekos lakšto kopijos hipotekos skyriaus archyve saugomos 10 metų po hipotekos išregistravimo.

48. Asmeniui, kuriam Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka atkurtos teisės pagal prarastą hipotekos lakštą, pagal kurį dar turi būti vykdomas skolinis įsipareigojimas, hipotekos skyrius rašytiniu asmens prašymu per 3 darbo dienas išduoda hipotekos lakšto dublikatą ir pažymi tai registre. Hipotekos lakšto dublikatas yra pažymėjimas apie hipotekos įregistravimą, išspausdintas iš registro duomenų bazės, pažymėtas spaudu „Lakšto dublikatas“. Hipotekos lakšto dublikatą pasirašo hipotekos skyriaus valstybės tarnautojas ar darbuotojas ir patvirtina hipotekos skyriaus antspaudu.

HIPOTEKOS PAKEITIMO REGISTRAVIMAS IR HIPOTEKOS IŠREGISTRAVIMAS

49. Prašymas pakeisti arba baigti hipoteką pateikiamas hipoteką įregistravusiam hipotekos skyriui.

50. Asmuo, pageidaujantis pakeisti hipoteką, turi pateikti hipotekos skyriui hipotekos lakšto originalą ir notaro patvirtintą jo kopiją su įrašu apie hipotekos sandorio pakeitimą kartu su šių Nuostatų 55 punkte nurodytais dokumentais, taip pat dokumentu, patvirtinančiu, kad sumokėtas nustatyto dydžio atlyginimas (raštinės rinkliava) už hipotekos pakeitimo įregistravimą registre.

51. Tais atvejais, kai Nekilnojamojo turto registro tvarkymo įstaiga apie įkeisto turto padalijimą ar sujungimą ir įkeisto turto kodo pakeitimą praneša registru, hipotekos teisėjas savo iniciatyva, remdamasis Nekilnojamojo turto registro tvarkymo įstaigos pranešimu, per 3 darbo dienas priima nutartį pakeisti įkeisto turto duomenis šiame registre šių Nuostatų nustatyta tvarka ir praneša hipotekos kreditoriams apie hipotekos registro duomenų pakeitimą, išskyrus atvejus, kai turtas įkeistas pareikštiniu hipotekos lakštu.

52. Asmuo, pageidaujantis išregistruoti hipoteką, turi pateikti hipotekos skyriui hipotekos lakšto originalą ir notaro patvirtintą jo kopiją su įrašu apie visų hipotekos reikalavimų įvykdymą arba hipotekos lakšto originalą ir notaro patvirtintą jo kopiją, kitus hipotekos pasibaigimą patvirtinančius dokumentus, taip pat dokumentą, patvirtinantį, kad sumokėtas nustatyto dydžio atlyginimas (raštinės rinkliava) už hipotekos išregistravimą iš registro.

53. Prašymas pakeisti ar išregistruoti hipoteką registruojamas, nagrinėjamas, hipotekos pakeitimas įregistruojamas ir hipoteka išregistruojama šių Nuostatų 31–46 punktuose ir šio punkto nustatyta tvarka. Prašymas pakeisti ar baigti hipoteką turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po jo gavimo dienos. Hipotekos pakeitimo ar išregistravimo identifikavimo kodai susiejami su keičiamos ar išregistruojamos hipotekos identifikavimo kodu.

54. Išregistravus hipoteką, hipotekos lakšto originalas grąžinamas skolininkui, o kreditoriui išduodamas pažymėjimas apie hipotekos išregistravimą. Pažymėjimo apie hipotekos išregistravimą duomenys hipotekos kreditoriui gali būti perduodami elektroniniu būdu.

55. Registre duomenys gali būti keičiami, t. y. gali būti keičiama:

55.1. hipoteka užtikrintas pagrindinis reikalavimas, iš šio reikalavimo atsirandančios palūkanos, netesybos ir skolinio įsipareigojimo įvykdymo terminas, laikantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.174 straipsnio 2 dalyje nustatytų sąlygų. Sutartis dėl hipoteka užtikrinto pagrindinio reikalavimo sumos, palūkanų, netesybų arba skolos grąžinimo termino pakeitimo, taip pat dėl sutarties sąlygų ir reikalavimų pakeitimo (hipotekos sutarties pakeitimas) tvirtinama notaro. Jeigu hipoteka užtikrintas pagrindinis reikalavimas, palūkanos ar netesybos yra didinamos arba skolos grąžinimo terminas sutrumpinamas ar pratęsiamas daugiau nei paskesnės eilės kreditorių, kartu su prašymu įregistruoti hipotekos pakeitimą reikia pateikti rašytinį paskesnės eilės kreditorių sutikimą;

55.2. įkeičiamo daikto savininkas, – kai šis daiktas perduotas kitam asmeniui. Prie prašymo įregistruoti hipotekos pakeitimą turi būti pridėtas atitinkamo turto registro išduotas pažymėjimas apie daikto savininką;

55.3. skolininkas, – perkėlus skolą kitam asmeniui. Prie prašymo pakeisti hipoteką turi būti pridėta rašytinė skolos perkėlimo sutartis;

55.4. kreditorius, – perleidus hipotekos reikalavimą. Hipotekos skyriui turi būti pateiktas hipotekos lakštas su Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka jame įrašytu indosamentu;

55.5. skolininko, įkeisto daikto savininko ar kreditoriaus vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas (fizinio asmens) arba pavadinimas, buveinė (juridinio asmens). Keičiant vardą, pavardę ar pavadinimą, kartu su prašymu hipotekos skyriui turi būti pateikti vardo, pavardės ar pavadinimo pakeitimą patvirtinančių dokumentų nuorašai, patvirtinti notaro;

55.6. išieškojimo eiliškumas, – vienam hipotekos kreditoriui perleidus savo eilę kitam to paties skolininko kreditoriui. Jeigu kreditoriaus, perleidžiančio savo eilės pirmumą, reikalavimo suma mažesnė nei perėmėjo, kartu su hipotekos lakštais, kuriuose įrašytas susitarimas dėl

išieškojimo eiliškumo perleidimo, turi būti pateiktas tolesnės nei perleidėjo ir pirmesnės nei perėmėjo eilės kreditorių notaro patvirtintas sutikimas;

55.7. pareikštinis sutartinės hipotekos lakštas į vardinį. Šiuo atveju hipotekos skyriui turi būti pateiktas įregistruoto sutartinės hipotekos lakšto originalas, kuriame įrašytas sutartinės hipotekos kreditorius, nurodžius jo asmens kodą, vardą, pavardę, gyvenamosios vietos adresą (kai kreditorius – fizinis asmuo) ar pavadinimą, buveinę, identifikavimo kodą (kai kreditorius – juridinis asmuo);

55.8. fiksuojama sutartine hipoteka apsaugomos skolos suma, – kai buvo įregistruota maksimalioji hipoteka ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.182 straipsnyje nurodytais atvejais fiksuojamas skolos dydis arba fiksavimas panaikinamas. Kartu su prašymu pakeisti sutartinę hipoteką šiais atvejais turi būti pateiktas vienas ar keli dokumentai, patvirtinantys, kad: kiti kreditoriai reikalauja parduoti įkeistą daiktą iš varžytynių; įkeistas daiktas yra areštuotas; skolininkas arba kreditorius paskelbti nemokiais ar likviduojami; kreditorius ar skolininkas mirė ir jų turto paveldėtojai per 6 mėnesius nuo palikimo atsiradimo dienos neperregistravo hipotekos savo vardu, – kai skolos dydis fiksuojamas, arba dokumentai, patvirtinantys, kad: kreditoriai atšaukė reikalavimą parduoti daiktą iš varžytynių; panaikintas daikto areštas arba atšaukiamas skolininko ar kreditoriaus likvidavimas, – kai skolos dydžio fiksavimas panaikinamas;

55.9. kiti duomenys, pakeitus hipotekos sandorį.

Jeigu sutarties šalys susitaria pakeisti įkeistą nekilnojamąjį daiktą kitu, turi būti registruojama nauja sutartinė hipoteka. Jeigu hipoteka užtikrintos prievolės įvykdymui užtikrinti vėliau įkeičiamas papildomas nekilnojamasis daiktas, papildomo daikto įkeitimas įforminamas atskiru hipotekos lakštu.

56. Hipoteka išregistruojama ją baigus Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.197 straipsnyje numatytais atvejais ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka. Tais atvejais, kai hipotekos išregistravimas apskundžiamas Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka, hipotekos skyriaus prašymu Centrinė hipotekos įstaiga duomenis iš registro duomenų bazės archyvo grąžina į aktualią registro duomenų bazę ir praneša apie tai atitinkamam turto registru.

57. Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka pripažinus hipotekos sutartį negaliojančia, hipoteka išregistruojama per 3 darbo dienas nuo įsiteisėjusio teismo sprendimo, kuriuo hipotekos sutartis pripažinta negaliojančia, pateikimo hipotekos skyriui dienos.

58. Hipotekos išregistravimo iš registro momentas yra hipotekos pasibaigimo momentas.

ĮKEITIMO REGISTRAVIMAS

59. Prašymas įregistruoti įkeitimą gali būti paduotas bet kuriam hipotekos skyriui, o prašymas įregistruoti įkeitimo sutarties pakeitimą ar išregistruoti įkeitimą – tam hipotekos skyriui, kuris įregistravo įkeitimą.

60. Asmuo, pageidaujantis įregistruoti sutartinį įkeitimą, turi pateikti hipotekos skyriui šiuos dokumentus:

60.1. notaro patvirtintus sutartinio įkeitimo lakšto originalą ir jo kopiją;

60.2. jeigu prašymą pateikia įkeitimo objekto savininko ar kreditoriaus įgaliotas asmuo, – Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka patvirtintą įgaliojimą;

60.3. dokumentą, patvirtinantį, kad sumokėtas nustatyto dydžio atlyginimas (raštinės rinkliava) už sutartinio įkeitimo įregistravimą registre;

60.4. notaro patvirtintas šių dokumentų kopijas:

60.4.1. jeigu įkeitimo objektas registruojamas atitinkamame turto registre, – dokumento, patvirtinančio, kad daiktas įregistruotas turto registre, o tais atvejais, kai turto registro išduotame dokumente nenurodytas daikto savininkas (bendraturčiai) arba duomenų apie juos nepakanka, – ir kito nuosavybės teisę patvirtinančio dokumento;

60.4.2. dokumento, patvirtinančio, kad įkeitimo objektas apdraustas, kai įstatyme ar įkeitimo sutartyje nustatyta, kad įkeitimo objektas turi būti apdraustas;

60.4.3. jeigu įkeitimo sandorį sudarė skolininko (įkeitimo objekto savininko) ar kreditoriaus įgaliotas asmuo, – Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka patvirtinto įgaliojimo;

60.4.4. jeigu įkeitimo objekto savininkas ir (ar) kreditorius yra juridinis asmuo, – dokumento, patvirtinančio asmens, pasirašiusio įkeitimo sandorį (įkeitimo lakštą), teisę sudaryti įkeitimo sandorį;

60.5. kitus dokumentus, patvirtinančius sutartinio įkeitimo lakšte nurodytus duomenis.

61. Asmuo, pageidaujantis įregistruoti priverstinį įkeitimą, turi pateikti hipotekos skyriui:

61.1. priverstinio įkeitimo lakšto originalą ir jo kopiją;

61.2. dokumentą, patvirtinantį, kad sumokėtas nustatyto dydžio atlyginimas (raštinės rinkliava) už priverstinio įkeitimo įregistravimą;

61.3. jeigu kreditorius yra juridinis asmuo, – dokumentą, patvirtinantį asmens, pasirašiusio priverstinio įkeitimo lakštą, teisę jį pasirašyti;

61.4. jeigu priverstinio įkeitimo lakštą pasirašė kreditoriaus įgaliotas asmuo, – Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka patvirtintą įgaliojimą;

61.5. atitinkamo registro dokumentą, patvirtinantį skolininko teises į įkeitimu suvaržomus daiktus;

61.6. kitus dokumentus, patvirtinančius priverstinio įkeitimo lakšte nurodytus duomenis.

62. Jeigu įkeičiamas hipotekos reikalavimas arba reikalavimo teisė, atsiradusi iš įkeitimo, kartu su šių Nuostatų 60 ir 61 punktuose nurodytais dokumentais turi būti pateiktas hipotekos lakštas su įrašu apie hipotekos reikalavimo įkeitimą arba įkeitimo lakštas, iš kurio atsirado įkeičiama reikalavimo teisė, su įrašu apie šios teisės įkeitimą.

Hipotekos skyriui pateikiamam įkeitimo lakštui ir kitiems dokumentams taikomi šių Nuostatų 28 punkte nustatyti reikalavimai.

63. Prašymas įregistruoti įkeitimą nagrinėjamas ir įkeitimas registruojamas, kaip ir hipoteka, šių Nuostatų 31–41 punktuose nustatyta tvarka. Įkeitimo įregistravimo momentu laikomas į registrą įrašytų duomenų patvirtinimas ir identifikavimo kodo suteikimas.

64. Įregistravus įkeitimą, ant įkeitimo lakšto originalo dedamas įkeitimo įregistravimą patvirtinantis spaudas, įkeitimo lakšto originalą pasirašo įkeitimą įregistravęs hipotekos teisėjas arba hipotekos skyriaus valstybės tarnautojas ar darbuotojas ir patvirtina hipotekos skyriaus antspaudu. Įkeitimo įregistravimo spaudo formą nustato vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga.

65. Įregistravus įkeitimą, įregistruotas įkeitimo lakšto originalas ir pažymėjimas apie įkeitimo įregistravimą šių Nuostatų 46 punkte nustatyta tvarka ir terminais išsiunčiami kreditoriui, o jeigu kreditorius įkeitimo lakšte nenurodytas, – įkeitimo objekto savininkui, kurio vienašaliu pareiškimu įregistruotas įkeitimas. Pažymėjimas apie priverstinio įkeitimo įregistravimą registre taip pat siunčiamas skolininkui. Pažymėjimo turinys turi atitikti įrašo registre turinį. Pažymėjimą apie įkeitimo įregistravimą pasirašo hipotekos teisėjas arba hipotekos skyriaus valstybės tarnautojas ar darbuotojas ir patvirtina hipotekos skyriaus antspaudu. Pažymėjime nurodomi šių Nuostatų 16 punkte (sutartinio įkeitimo atveju) arba 19 punkte (priverstinio įkeitimo atveju) nurodyti duomenys. Pažymėjimo formą tvirtina vadovaujančioji registro tvarkymo įstaiga.

66. Įkeitimo lakšto kopija ir kiti kartu su lakštu pateikti dokumentai saugomi hipotekos skyriuje. Išregistravus įkeitimą, įkeitimo lakšto kopija saugoma hipotekos skyriaus archyve 5 metus po įkeitimo išregistravimo.

67. Įkeitimo pakeitimas registruojamas ta pačia tvarka, kaip ir hipotekos pakeitimas, pateikus įkeitimo lakštą ir notaro patvirtintą jo kopiją su įrašu apie įkeitimo sutarties pakeitimą bei dokumentą, patvirtinantį, kad sumokėtas nustatyto dydžio atlyginimas (raštinės rinkliava) už įkeitimo pakeitimo įregistravimą registre.

68. Įkeitimas išregistruojamas ta pačia tvarka ir terminais kaip ir hipoteka. Asmuo, pageidaujantis išregistruoti įkeitimą, hipotekos skyriui pateikia:

68.1. kreditorius (įkaito turėtojas) – įkeitimo lakšto originalą ir notaro patvirtintą jo kopiją su jame įrašytu prašymu išregistruoti įkeitimą;

68.2. skolininkas ar įkaito davėjas (kai skolininkas ir įkaito davėjas ne tas pats asmuo) – įkeitimo lakšto originalą ir notaro patvirtintą jo kopiją su įrašu, patvirtinančiu visų kreditoriaus reikalavimų, užtikrintų registre įregistruotu įkeitimu, įvykdymą;

68.3. Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.219 straipsnyje nustatyta tvarka turtą įgijęs asmuo – įkeitimo lakšto originalą ir notaro patvirtintą jo kopiją ir dokumentus, patvirtinančius, kad turtas įgytas vykdant išieškojimą.

Kartu su šių Nuostatų 68.1–68.3 punktuose nurodytais dokumentais hipotekos skyriui pateikiamas dokumentas, patvirtinantis, kad sumokėtas nustatyto dydžio atlyginimas (raštinės rinkliava) už įkeitimo sandorio išregistravimą.

69. Jeigu įkeitimo sandoris Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka pripažįstamas negaliojančiu, registre įregistruotas įkeitimas išregistruojamas pateikus hipotekos skyriui įsiteisėjusį teismo sprendimą.

ŽYMŲ REGISTRE DARYMAS

70. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.192 straipsniu ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 558 straipsniu, registre daromos žymos, kad:

70.1. priimta hipotekos teisėjo nutartis areštuoti įkeistą nekilnojamąjį daiktą;

70.2. priimta hipotekos teisėjo nutartis už skolą įkeistą nekilnojamąjį daiktą parduoti iš varžytynių;

70.3. priimta hipotekos teisėjo nutartis už skolą įkeistą nekilnojamąjį daiktą perduoti kreditoriui administruoti.

71. Darant šių Nuostatų 70 punkte nurodytas žymas, registre įrašoma nutarties priėmimo data, nutartį priėmusio teismo pavadinimas, hipotekos teisėjo vardas ir pavardė, taip pat nurodomas areštuotas, parduodamas iš varžytynių arba perduodamas administruoti daiktas.

72. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.219, 4.220 ir 4.221 straipsniais ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 559 straipsniu, registre daromos žymos, kad:

72.1. skolininkui įteiktas įspėjimas dėl išieškojimo;

72.2. priimta hipotekos teisėjo nutartis areštuoti įkeistą daiktą ir perduoti jį kreditoriui;

72.3. priimta hipotekos teisėjo nutartis perduoti kreditoriui teisę tvarkyti skolininko banko sąskaitą ar perleisti kreditoriui įkaito davėjo reikalavimus, kylančius iš įkeistos teisės, arba reikalavimo dalį, atitinkančią skolinio įsipareigojimo dydį, jeigu skolinis įsipareigojimas mažesnis už reikalavimo teisę.

73. Įspėjimas skolininkui ir įkeisto daikto savininkui įteikiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso I dalies XI skyriaus antrajame skirsnyje nustatyta tvarka.

74. Darant šių Nuostatų 72.1 punkte nurodytą žymą, registre įrašoma kreditoriaus prašymo įteikti skolininkui įspėjimą dėl išieškojimo įregistravimo hipotekos skyriuje data ir įspėjimo įteikimo skolininkui data.

75. Nurodyta šių Nuostatų 72.2 punkte žyma daroma šių Nuostatų 71 punkte nustatyta tvarka.

76. Darant šių Nuostatų 72.3 punkte nurodytą žymą, registre įrašoma hipotekos teisėjo nutarties perduoti kreditoriui teisę tvarkyti skolininko banko sąskaitą ar perleisti kreditoriui įkaito davėjo reikalavimus, kylančius iš įkeistos teisės, arba reikalavimo dalį, atitinkančią skolinio įsipareigojimo dydį, priėmimo data, nutartį priėmusio teismo pavadinimas, hipotekos teisėjo vardas ir pavardė, kreditorius, kuriam perduodama teisė tvarkyti banko sąskaitą ar kuriam perleidžiami įkaito davėjo reikalavimai, kylantys iš įkeistos teisės, arba reikalavimo dalis, atitinkanti skolinio įsipareigojimo dydį, taip pat nurodomi perduodamos kreditoriui tvarkyti banko sąskaitos rekvizitai arba įkaito davėjo reikalavimai, kylantys iš įkeistos teisės.

77. Registro tvarkymo įstaigos turi užtikrinti, kad registro duomenų gavėjams būtų pateikta teisinga ir išsami registro duomenis atitinkanti informacija.

DUOMENŲ REGISTRE ĮRAŠYMAS, KEITIMAS, KLAIDŲ TAISYMAS

78. Įrašyti duomenis į registrą, juos pašalinti, taisyti klaidas registre turi teisę tik tai daryti įgalioti hipotekos skyriaus valstybės tarnautojai ar darbuotojai Lietuvos Respublikos įstatymų, šių Nuostatų, Registro tvarkymo taisyklių nustatyta tvarka.

79. Registro duomenys nekeičiami, išskyrus atvejus, kai ištaisomi klaidingi duomenys ir, pasikeitus hipotekos (įkeitimo) sandoriui, – įrašomi pakeisti duomenys. Įregistruotos hipotekos (įkeitimo) sandorio pakeitimai registruojami ta pačia tvarka kaip ir hipoteka.

80. Išregistravus hipoteką ar įkeitimą, duomenys apie išregistruotą hipoteką ar įkeitimą iš registro duomenų bazės perkeliama į duomenų bazės archyvą. Duomenys apie išregistruotas hipotekas saugomi 10 metų po hipotekos išregistravimo, o apie įkeitimus – 5 metus nuo įkeitimo išregistravimo dienos.

81. Registro duomenys yra vieši. Kiekvienas asmuo, kurio duomenys įrašyti registre, turi teisę šių Nuostatų, Lietuvos Respublikos valstybės registrų įstatymo ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka susipažinti su registre tvarkomais jo duomenimis.

82. Asmuo, kurio duomenys įrašyti registre, susipažinęs su registre tvarkomais savo duomenimis, turi teisę reikalauti, kad būtų ištaisyti klaidingi, netikslūs, papildyti neišsamūs, pašalinti nereikalingi arba neteisėtai surinkti duomenys. Hipotekos skyrius per 5 darbo dienas nuo reikalavimo ir jame nurodytus faktus patvirtinančių dokumentų gavimo dienos privalo nurodytus netikslumus ištaisyti ir informuoti apie tai reikalavusį to asmenį.

83. Registro tvarkymo įstaiga, nustačiusi registruoti pateiktų dokumentų arba duomenų netikslumus, privalo per 5 darbo dienas informuoti apie tai registro dokumentų ar duomenų teikėją ir pareikalauti netikslumus ištaisyti. Tuo atveju, jeigu nustatoma, kad į registro duomenų bazę įrašyti klaidingi, netikslūs, neišsamūs duomenys dėl registro tvarkymo įstaigos kaltės, ji privalo ne vėliau kaip per 3 darbo dienas netikslumus ištaisyti ir neatlygintinai informuoti apie tai visus registro duomenų gavėjus, kuriems perduoti klaidingi, neišsamūs, netikslūs duomenys.

84. Asmenys, tvarkantys asmens duomenis, privalo saugoti duomenų paslaptį Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta laikotarpi.

85. Teisinėmis, administracinėmis, organizacinėmis, techninėmis ir kitomis priemonėmis užtikrinama, kad tvarkant registrą nebūtų įrašyti neteisingi, netikslūs, neišsamūs duomenys, kad registro duomenys atitiktų pateiktus registruoti dokumentų duomenis.

V. SAŲVEIKA SU KITAIŠ REGISTR AIS

86. Tvarkant registro objektus, naudojami kitų registrų duomenys:

86.1. Lietuvos Respublikos gyventojų registro – fizinį asmenų duomenų patikrai atlikti;

86.2. Juridinių asmenų registro – juridinių asmenų duomenų patikrai atlikti;

86.3. Nekilnojamojo turto registro – nekilnojamųjų daiktų duomenų patikrai atlikti;

86.4. Lietuvos Respublikos jūrų laivų registro – jūrų laivų duomenų patikrai atlikti;

86.5. Lietuvos Respublikos vidaus vandenų laivų registro – vidaus vandenų laivų duomenų patikrai atlikti;

86.6. Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų ir konteinerių registro – geležinkelių riedmenų ir konteinerių duomenų patikrai atlikti;

86.7. Lietuvos Respublikos prekių ženklų registro – prekių ženklų duomenų patikrai atlikti;

86.8. Lietuvos Respublikos patentų registro – patentų duomenų patikrai atlikti;

86.9. Lietuvos Respublikos dizaino registro – dizaino duomenų patikrai atlikti;

86.10. Lietuvos Respublikos traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų registro – traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų duomenų patikrai atlikti;

86.11. Lietuvos Respublikos civilinių orlaivių registro – civilinių orlaivių duomenų patikrai atlikti;

86.12. Lietuvos Respublikos kelių transporto priemonių registro – kelių transporto priemonių duomenų patikrai atlikti;

86.13. Valstybinio ginklų registro – ginklų duomenų patikrai atlikti;

86.14. Lietuvos Respublikos adresų registro – adresų duomenų patikrai atlikti.

87. Susijusių registrų informacija siejama su registro informacija per skolininko, įkeitimo objekto savininko, kreditoriaus ir įkeitimo objekto identifikavimo kodus ir naudojama šių Nuostatų 15.3–15.6, 16.3–16.7, 18.2–18.4, 19.2–19.5 punktuose nurodytiems duomenims gauti.

88. Centrinė hipotekos įstaiga duomenis apie hipotekos ar įkeitimo įregistravimą ir išregistravimą ne vėliau kaip per 24 valandas perduoda:

88.1. apie hipoteką – Nekilnojamojo turto registro, orlaivius ar jūrų laivus registruojančio registro centriniam duomenų bankui;

88.2. apie įkeitimą – atitinkamo turto registro centrinės duomenų bazės tvarkymo įstaigai.

89. Nekilnojamojo turto registro tvarkytojas duomenis apie įkeisto nekilnojamojo daikto ir teisių į jį pasikeitimus, įregistruotus Nekilnojamojo turto registre, pateikia registrą tvarkančioms įstaigoms Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymo (Žin., 1996, Nr. [100-2261](#); 2001, Nr. [55-1948](#)) ir Nekilnojamojo turto registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. liepos 12 d. nutarimu Nr. 1129 (Žin., 2002, Nr. [72-3077](#)), nustatyta tvarka ir terminais. Šių Nuostatų 86.4–86.13 punktuose nurodyti registrai ir institucijos, registruojančios atitinkamus turto objektus, duomenis apie įkeistus objektus perduoda registro tvarkymo įstaigoms nedelsdami, bet ne vėliau kaip per 24 valandas nuo įkeisto daikto duomenų pasikeitimo arba nuo hipotekos teisėjo prašymo pateikti duomenis apie įkeistą daiktą gavimo.

Sąveika su kiekvienu registru nustatoma duomenų teikimo (keitimosi) sutartimi.

90. Jeigu nustatoma, kad iš susijusio registro gauti duomenys skiriasi nuo registro duomenų teikėjo pateiktų duomenų arba nustatomi kiti iš susijusio registro gautų duomenų netikslumai, susijusio registro tvarkymo įstaiga nedelsiant informuojama apie pastebėtus jos pateiktų duomenų netikslumus, jai turi būti nedelsiant perduoti neteisingi, netikslūs, neišsamūs duomenys ir aplinkybių paaiškinimai.

91. Registro tvarkymo įstaiga, gavusi iš susijusio registro informaciją apie nustatytus jam perduotų duomenų netikslumus ir aplinkybių paaiškinimus, privalo per 3 darbo dienas pateiktą informaciją patikrinti ir jai pasitvirtinus ištaisyti netikslumus. Tais atvejais, kai dėl netikslumų ištaisyti registro tvarkymo įstaiga turi kreiptis į registro duomenų teikėją, šis terminas pratęsiamas iki 30 dienų. Registro tvarkymo įstaiga, ištaiusi registro duomenų netikslumus, apie tai nedelsdama informuoja susijusio registro tvarkymo įstaigą ir registro duomenų gavėjus, kuriems perduoti neteisingi, netikslūs, neišsamūs duomenys.

VI. REGISTRO DUOMENŲ TEIKIMAS IR NAUDOJIMAS

92. Asmenys prašymus dėl registro duomenų gavimo gali pateikti raštu ir elektroniniu būdu.

93. Registro duomenys teikiami šiais būdais:

93.1. perduodant elektroniniu būdu;

93.2. išduodant registro pažymėjimus apie hipotekos sandorio, įkeitimo sandorio įregistravimą, išregistravimą (pažymėjimas apie įregistravimą apima ir pakeitimų įregistravimą) ir lakštų dublikatus;

93.3. teikiant registro išrašus:

93.3.1. registro išsamią informaciją, kurią sudaro visi aktualūs registro objekto duomenys;

93.3.2. registro dokumentų santrauką, kurią sudaro registro objektą identifikuojantys duomenys;

93.4. teikiant informaciją automatinio telefono atsakikliu apie daikto (turtinės teisės) įkeitimą;

93.5. teikiant užsakomosios informacijos rinkinį (suvestinę);

93.6. peržiūrint duomenis kompiuterio ekrane.

94. Registro pažymėjimai, išrašai ir užsakomosios informacijos rinkiniai (suvestinės) gali būti teikiami raštu, elektroniniu būdu ar kitomis ryšio priemonėmis. Konkreti registro duomenų

teikimo forma nustatoma vadovaujančiosios registro tvarkymo įstaigos tvirtinamose Registro objekto registravimo taisyklėse.

95. Registro išrašus teikia Centrinė hipotekos įstaiga ir hipotekos skyriai.

Asmuo, pageidaujantis gauti registro duomenis (išskyrus duomenis, teikiamus žodiniu patvirtinimu automatinio telefono atsakikliu), privalo paštu, elektroniniu būdu arba asmeniškai pateikti Centrinei hipotekos įstaigai arba hipotekos skyriui asmens tapatybę liudijantį dokumentą (kreipiantis asmeniškai) ir rašytinį prašymą, kuriame turi būti nurodyti šie duomenys: asmens, pateikiančio prašymą, vardas, pavardė (juridinio asmens kodas, teisinė forma ir pavadinimas), adresas, duomenų gavimo tikslas, vienas iš šių Nuostatų 96 punkte nurodytų duomenų. Gautas prašymas registruojamas gautų prašymų registre, ant prašymo dedamas spaudas, kuriame nurodomas prašymo registracijos numeris gautų prašymų registre ir prašymo gavimo data.

Duomenys raštu turi būti pateikti (išsiųsti paštu, elektroniniu būdu, perduoti kitomis ryšio priemonėmis arba atiduoti asmeniui) ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo prašymo gavimo hipotekos skyriuje ar Centrinėje hipotekos įstaigoje dienos.

Elektroniniu būdu registro duomenys teikiami pagal registro tvarkymo įstaigos ir registro duomenų gavėjų sutartis, kuriose nurodytas duomenų gavimo tikslas, sąlygos ir tvarka. Kompiuterio ekrane duomenys peržiūrimi nedelsiant ir neatlygintinai.

Automatinio telefono atsakikliu (žodiniu patvirtinimu) duomenys teikiami tik pagal turto registre registruojamo daikto identifikavimo kodą. Atlikus paiešką gaunamas atsakymas, ar: turto objektas įkeistas; neįkeistas; neįkeistas, bet pradėtas įkeitimo procesas.

96. Registro duomenys gali būti pateikti pagal:

96.1. hipotekos ir įkeitimo, arešto žymos ar teisės tvarkyti banko sąskaitą (turtinės teisės) perdavimo žymos identifikavimo kodą;

96.2. įkeitimo objekto savininko ir (ar) skolininko identifikavimo kodą;

96.3. įkeitimo objekto identifikavimo kodą, – jeigu įkeitimo objektas registruojamas atitinkamame turto registre.

97. Kiekvienas fizinis asmuo, norintis susipažinti su duomenimis apie save, privalo pateikti asmens tapatybę liudijantį dokumentą ir rašytinį prašymą, kuriame turi būti nurodyti šie duomenys: asmens, pageidaujančio gauti duomenis, vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, vienas iš duomenų, nurodytų šių Nuostatų 96 punkte, duomenų gavimo būdas (duomenis peržiūrėti kompiuterio ekrane arba pateikti juos raštu). Gautas prašymas registruojamas gautų prašymų registre, ant prašymo dedamas spaudas, kuriame nurodomas prašymo registracijos numeris ir prašymo gavimo data. Neatlygintinai tokius duomenis registro tvarkymo įstaiga fiziniam asmeniui teikia kartą per kalendorinius metus.

98. Už naudojimąsi registro duomenimis imamas atlyginimas (raštinės rinkliava). Atlyginimo už naudojimąsi registro duomenimis mokėjimo tvarką ir dydį nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Neatlygintinai registro tvarkymo įstaiga teikia duomenis šių Nuostatų ir Lietuvos Respublikos valstybės registrų įstatymo nustatytais atvejais, taip pat teikia duomenis valstybės ir savivaldybių institucijoms – jų tiesioginėms funkcijoms atlikti.

VII. REGISTRO DUOMENŲ PERDAVIMAS Į UŽSIENIO VALSTYBES

99. Europos ekonominės erdvės valstybių fiziniams, juridiniams asmenims ir jose įsisteigusių įmonių filialams ir atstovybėms registro duomenys teikiami ta pačia tvarka kaip Lietuvos Respublikos fiziniams, juridiniams asmenims ir Lietuvoje įsteigtiems Europos ekonominės erdvės valstybėse įsisteigusių įmonių filialams ir atstovybėms.

100. Duomenys trečiųjų valstybių juridiniams ir fiziniams asmenims teikiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis ir kitais teisės aktais.

VIII. REGISTRO DUOMENŲ SAUGA

101. Už registro duomenų saugą atsako registro tvarkymo įstaigos.

102. Asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, kitais teisės aktais ir Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos rekomendacijomis.

103. Registro tvarkymo įstaigos pasirenka organizacines ir technines registro duomenų saugos priemones pagal duomenų pobūdį ir jų tvarkymo keliamą riziką. Registro duomenys turi būti apsaugoti nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, atskleidimo, pakeitimo ir kokio nors kito neteisėto tvarkymo.

104. Registro duomenų saugos administracinės, organizacinės, techninės, programinės ir kitokios priemonės nustatomos vadovaujantis Bendraisiais elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952 (Žin., 1997, Nr. [83-2075](#); 2007, Nr. 49-1891), ir kitais teisės aktais, reguliuojančiais duomenų saugą. Konkrečios registro duomenų saugos priemonės nustatomos vadovujančiosios registro tvarkymo įstaigos tvirtinamuose Registro duomenų saugos nuostatuose.

105. Registro duomenų saugos priemonės turi apimti:

105.1. ribojamą registro duomenų teikėjų ir gavėjų bei kitų asmenų patekimą į registro įstaigos patalpas;

105.2. hierarchinę darbuotojų, tvarkančių registro duomenis, priejimo prie registro duomenų sistemą;

105.3. informacinių sistemų ir registro duomenų bazės kopijų saugyklos įrengimą;

105.4. registro informacinės sistemos veiklos atnaujinimą registro duomenų pažeidimo arba sunaikinimo atvejais.

106. Registro duomenų saugos programinės įrangos priemonės turi atitikti šiuos reikalavimus:

106.1. unikalčiai identifikuoti kiekvieną registro duomenų gavėją ir darbuotoją, tvarkantį registro duomenis;

106.2. užtikrinti slaptažodžių sistemą;

106.3. registruoti visus registro duomenų tvarkymo kompiuterinius veiksmus ir bandymus juos atlikti;

106.4. užtikrinti registro duomenų nepažeidžiamumą sisteminėmis ir taikomosiomis programinės įrangos priemonėmis.

107. Registro duomenų saugos techninės priemonės turi užkirsti kelią informacijos nutekėjimui ir iškraipymui kompiuterinėse darbo vietose ir ryšio linijose.

108. Registro tvarkymo įstaigos valstybės tarnautojams ir darbuotojams, pažeidusiems Lietuvos Respublikos įstatymų, šių Nuostatų ir kitų teisės aktų reikalavimus, taikoma Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta atsakomybė.

IX. REGISTRO FINANSAVIMAS

109. Registras finansuojamas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų, taip pat lėšų, gautų už hipotekos ir įkeitimų sandorių, jų pakeitimų registravimą ir registro duomenų teikimą.

X. REGISTRO REORGANIZAVIMAS IR LIKVIDAVIMAS

110. Registras reorganizuojamas ir likviduojamas Lietuvos Respublikos valstybės registru įstatymo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

111. Reorganizuojamo ar likviduojamo registro duomenys perduodami kitam registrui, sunaikinami arba perduodami valstybės archyvams Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo (Žin., 1995, Nr. [107-2389](#); 2004, Nr. 57-1982) nustatyta tvarka.
